

คู่มือมาตรการการป้องกัน ความเสี่ยงและการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม
อำเภอานิคมน้ำอุ่น จังหวัดสกลนคร

บทนำ

การป้องกันการทุจริตนับเป็นเรื่องสำคัญไม่น้อยกว่าการปราบปรามการทุจริต เพราะเป็นการดับปัญหาที่สาเหตุ ซึ่งหากปล่อยให้มีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะสร้างปัญหาความเสียหายแก่สังคมและประเทศชาติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาแล้ว ๓ ฉบับ ปัจจุบันที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปีพ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมีดีใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ และประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติดีมีชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคามเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคามเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจประชาชนในท้องถิ่นและเป็นกลไกหนึ่งในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งประเทศ หากองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคามปราศจากการทุจริต นำเงินทุกบาททุกสตางค์มาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง ประเทศชาติก็จะเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืนรัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยยึดหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้เท่าที่จำเป็นตามกฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และคาดหวังว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยและร่วมมือกันสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต จึงได้ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริต ซึ่งเป็นโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๙ ปี

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงดำเนินโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการส่งเสริมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นชัดเป็นรูปธรรม ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีความเข้มแข็งในการบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตขององค์กรตนเองต่อไปให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคามจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เพื่อใช้เป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงเพื่อลดการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

บทที่ ๒

๑.กรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมีและอิทธิพลท้องถิ่น

๓. สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสรุปได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหารายได้ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้น เป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอาย ต่อบาปและเกรงกลัวบาป น้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเช่ เห็นคนโกงเป็นฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๔. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาชาติ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index :

CPI)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบังเกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส สร้างค่านิยม วัฒนธรรมสุจริตให้เกิดในสังคมอย่างยั่งยืนจึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑)

เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตผ่านโครงการ/กิจกรรม/มาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างแท้จริง

องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ได้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ โดยเห็นว่าการสร้างองค์กร ภาคราชการให้มีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤตินิชอบ ควรเริ่มต้นด้วยการปลูกสร้างจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลใน การปฏิบัติราชการ มีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการ ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นธรรม และเสมอภาค ทำให้การบริหารราชการเกิดความโปร่งใส ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน การทุจริตและประพฤตินิชอบ ให้ประชาชนเกิดความมั่นใจศรัทธาและไว้วางใจในการบริหารราชการขององค์การ บริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม รวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบภาครัฐฉบับนี้ขึ้นมา

๕. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ใช้เป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อน มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม
๒. เพื่อส่งเสริม/เสริมสร้างให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ปฏิบัติ ราชการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๓. เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการทุจริต ประพฤตินิชอบในภาครัฐ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและประพฤตินิชอบในภาครัฐให้มีความเข้มแข็ง
๔. เพื่อให้ระบบ และกลไกในการป้องกันและตรวจสอบมิให้เกิดการทุจริต หรือการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม
๕. เพื่อให้ทุกภาคส่วนรู้เท่ากัน ร่วมคิดการป้องกันการทุจริต โดยมีการพัฒนาศักยภาพและ คุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างทั่วถึง

๖. เป้าหมาย

๑. ข้าราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ตลอดจนประชาชนมีจิตสำนึกในเรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปทาง ที่มิชอบทุกฝ่าย
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม มีระบบการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหา เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤตินิชอบของราชการ และเจ้าหน้าที่ และสามารถจัดการกับกรณีการทุจริตและ ประพฤตินิชอบอย่างรวดเร็ว โปร่งใส มิให้ข้าราชการอื่นใช้เป็นเยี่ยงอย่าง
๓. หน่วยงานสามารถประสานความร่วมมือในองค์กรและภายนอกองค์กรในการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตภาครัฐ
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม สามารถพัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจให้เหมาะสม

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๗. ประโยชน์ของการจัดทำแผน

๑. คณะกรรมการ/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

๒. ประชาชนมีจิตสำนึกในการเห็นประโยชน์ของชุมชนและเฝ้าระวังการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

๓. มีระบบการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. สร้างระบบในการจัดการกับการทุจริตให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว

๕. พัฒนาและเสริมสร้างบุคลากรและหน่วยงานในการต่อต้านและปราบปรามการทุจริต

๓. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)”

ประเทศไทยในระยะ ๕ ปีข้างหน้า จะมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม เป็นสังคมใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจาก ฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาอารยประเทศ

พันธกิจ

“สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล”

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะ ๕ ปีข้างหน้า จะเป็นการปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานจากเดิม ไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิดของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอีกต่อไป ประชาชนไทยต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ เจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่ต้องการสร้างชาติที่ใสสะอาดปราศจากการทุจริต จะต้องได้รับการสานต่อจากฝ่ายการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐ การขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นจากประชาชนว่าจะสามารถเป็น ผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม ทั้งนี้เพื่อยกระดับ มาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของประเทศไทยในทุกมิติให้มีมาตรฐานตามอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐

วัตถุประสงค์หลัก

- ๑) สังคมมีพฤติกรรมร่วมด้านการทุจริตในวงกว้าง
- ๒) เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งด้านการทุจริตในทุกภาคส่วน
- ๓) การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- ๔) การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรมและได้รับความร่วมมือจากประชาชน
- ๕) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย มีค่าคะแนนในระดับที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index CPI) ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกระดับช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการ ผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี ที่มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้าน การทุจริตในทุกรูปแบบ

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย	๑.๑ พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะรูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ในทุกระดับ
ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑.๒ การกำหนด พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประกาศใช้อย่างจริงจัง

๒. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதองศาทางสังคมเพื่อด้านทุจริต	๒.๑ กล่อมเกลาทองศาทางสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างพลเมืองที่ดี ๒.๒ พัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้อำนาจสำหรับทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ๒.๓ พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ๒.๔ การใช้เครื่องมือการสื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๒.๕ การเสริมบทบาทการกล่อมเกลาทองศาทางสังคมของสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพ ๒.๖ พัฒนามาตรวัดทางสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลากิจกรรม
๓. ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทุจริต	๓.๑ นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการกล่อมเกลาทองศาทางสังคมและการปฏิบัติงานต่อต้านการทุจริต ๓.๒ พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน การเรียนการสอนในทุกระดับ ๓.๓ พัฒนาระบบและจัดการองค์ความรู้การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต	๔.๑ สร้างชุมชนเฝ้าระวัง ต่อต้านทุจริต ๔.๒ สร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อจริยธรรมทางสังคมหรือกฎหมาย และผลักดันให้เกิดการลงโทษทาง สังคม (Social Sanction) และทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และเหตุผล ๔.๓ บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือ การต่อต้านการทุจริตของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ การแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและไม่อดทนต่อการทุจริตประพดติมิชอบไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดก็ตาม ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมืองอันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริตประพดติมิชอบ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำ เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองในเรื่องการต่อต้าน การทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน	๑.๑ กำหนดให้นักการเมืองต้องแสดงเจตจำนงทางการเมือง ในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชนก่อนลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือก่อนดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๑.๒ กำหนดให้พรรคการเมืองจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงทางการเมือง ของพรรคการเมืองในการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ประชาชน
๒. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ	๒.๑ ศึกษาและกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ๒.๒ การกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐโดยประชาชน ๒.๓ การประเมินมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ
๓. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์ และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต	๓.๑ ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ๓.๒ ประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการกำหนดกลยุทธ์ และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๓.๓ การส่งเสริมเจตจำนงทางการเมืองในระดับประชาชน
๔. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา	๔.๑ ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม ๔.๒ จัดทำแผนการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๕. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน ต่อต้านการทุจริตสำหรับ ภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น	๕.๑ การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตในรูปแบบนิติบุคคล ๕.๒ พัฒนาตัวแบบกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน
๖. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ	๖.๑ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแสดงแนวทางในการดำเนินนโยบายและการใช้งบประมาณต่อนโยบายนั้น ๆ ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้ง ๖.๒ จัดทำระบบฐานข้อมูลแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการทุจริตในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) เป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยพบตั้งแต่ขั้นตอน การกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกันการทุจริตตลอดกระบวนการนโยบาย ผ่านการกำหนดมาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาล ตั้งแต่เริ่มขึ้นก่อตัวนโยบาย (Policy Formation) ขึ้นการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขึ้นตัดสินใจ นโยบาย (Policy Decision) ขึ้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขึ้นการประเมิน นโยบาย (Policy Evaluation) และขึ้นป้อนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้น การทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล	๑.๑ การตรวจสอบแนวนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง ๑.๒ การพัฒนาระบบการฉันทามติในการก่อตัวนโยบาย ๑.๓ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ๑.๔ พัฒนารอบการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล ๑.๕ พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงของนโยบาย Policy Risk Indicator (PRI) ๑.๖ พัฒนาแนวปฏิบัติในการยอมรับนโยบายที่ผิดพลาด และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ๑.๗ กำหนดมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการใช้จ่ายงบประมาณ ๑.๘ เสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
	๑.๙ การกำหนดความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่ง ทาง การเมืองเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย ๑.๑๐ การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือเป็น ความผิดในทางบริหาร ๑.๑๑ การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร ๑.๑๒ พัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการนำนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ ๑.๑๓ บูรณาการการติดตามและประเมินนโยบาย
๒. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Cycle Feedback)	- บูรณาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อการรายงานนโยบาย
๓. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาล ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ	- การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
๔.ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔.๑ ศึกษาวิเคราะห์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริต เชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔.๒ เผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินนโยบายอย่างโปร่งใสและไร้การ ทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้น หรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ ตลอดจนเสริมสร้างการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนให้มีธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต	๑.๑ พัฒนามาตรการเชิงรุกที่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละระดับ ๑.๒ พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ๑.๓ เพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบการป้องกันการทุจริต ๑.๔ ยกย่องกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการป้องกัน การทุจริต

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๒. สร้างกลไกการป้องกัน เพื่อยับยั้งการทุจริต	๒.๑ สร้างกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต ๒.๒ นำข้อเสนอแนะจากกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตสู่การปฏิบัติ ๒.๓ กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลการนำข้อเสนอแนะไปสู่ การปฏิบัติ
๓. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต	๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบบริหารงาน สาธารณะ เพื่อลดขั้นตอน หรือกระบวนการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓.๒ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนสามารถศึกษา เรียนรู้ และหาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกัน การทุจริต (กำหนดเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ)
๔. พัฒนารูปแบบการสื่อสาร สาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๔.๑ พัฒนาและยกระดับรูปแบบการสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๔.๒ กำหนดแผนการติดต่อสื่อสารการตลาด (Integrated Marketing Communication : IMC) เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๕. การพัฒนา วิเคราะห์และ บำรุง การระบบการประเมินด้าน คุณธรรม และความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทย	๕.๑ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงาน ๕.๒ การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงาน
๖. สนับสนุนให้ ภาค เอกชน ดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล	๖.๑ ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักบรรษัทภิบาล ๖.๒ สร้างแรงจูงใจในการเป็นตัวอย่างองค์กรภาคเอกชนที่ปฏิบัติตาม หลักบรรษัทภิบาล ๖.๓ กำหนดบทลงโทษกับภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต อย่างเด็ดขาดและรุนแรงอย่างเด็ดขาดและรุนแรง
๗. พัฒนาสมรรถนะและ องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของ บุคลากรด้านการ ป้องกันการทุจริต	๗.๑ พัฒนาและยกระดับการพัฒนาบุคลากรด้านงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นมืออาชีพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ๗.๒ ต่อยอด ขยายผล องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับการป้องกันการทุจริตทุจริต

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๘. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)	๘.๑ นโยบายและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริต ๘.๒ ปรับปรุงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รองรับ การป้องกันการทุจริต ๘.๓ สร้างแนวทางการป้องกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการคลังของรัฐ ๘.๔ การรวบรวม การแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่ มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในการปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตดังกล่าว จะมุ่งเน้น การเพิ่มประสิทธิภาพในการตราเป็นกฎหมาย (Legislation) การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) การตัดสินคดีและลงโทษผู้กระทำผิด (Judiciary) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการ ปราบปรามการทุจริต และจะมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการพัฒนากลไก การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คดีการทุจริตจะถูกดำเนินการอย่างรวดเร็ว และผู้กระทำการทุจริตจะได้รับการลงโทษสาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริต อันจะส่งผลให้คดีการทุจริต มีอัตราการลงได้ดียิ่งขึ้น

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ	๑.๑ การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานต่อต้าน การทุจริตต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย ๑.๒ การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบการรับเรื่องร้องเรียน
๒. ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน	๒.๑ การพัฒนาระบบการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมไปถึงระบบการติดตามทรัพย์สินคืนจากการทุจริต ๒.๒ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุมถึงโอกาสในการทุจริต

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๓. ปรับปรุงกระบวนการและ พัฒนากลไกพิเศษในการปราบปราม การทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	๓.๑ การปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น ๓.๒ การสร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต ๓.๓ การพัฒนากลไกพิเศษ (Fast Track) ในการปราบปรามการทุจริต ๓.๔ การเพิ่มบทบาทในการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัด
๔. ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริต ให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต และสอดคล้องกับสนธิสัญญาและ มาตรฐานสากล	๔.๑ การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต ๔.๒ การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล ๔.๓ การประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็น ทางกฎหมายในการเสนอแก้ไขกฎหมายและกระบวนการปราบปราม การทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ๔.๔ การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหาย ความรุนแรงด่วน และสถิติการทุจริต ๔.๕ การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ ๔.๖ การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัยในความผิดเกี่ยวกับ การทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ
๕. บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต	๕.๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการปราบปรามการทุจริตระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริต ๕.๒ จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต ๕.๓ การประสานความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสาธารณะ หน่วยงานประชาสังคมและหน่วยงานธุรกิจเอกชน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริต
๖. การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	๖.๑ การมีมาตรการในการคุ้มครองพยาน (Witness) และผู้ให้เบาะแส (Whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้ ๖.๒ การมีมาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ปราบปรามการทุจริต ๖.๓ การกำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสในคดี

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๗. พัฒนาสมรรถนะและ องค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	๗.๑ การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถ รวมไปถึงความรู้ ในเชิงสหวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต (Non-training) ๗.๒ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตให้มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (Training) ๗.๓ การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต
๘. การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด	- การเปิดโปงการทุจริตอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาช่องทาง ในการเผยแพร่เปิดโปงการทุจริตที่เข้าถึงการรับรู้ของสาธารณชน อย่างกว้างขวาง
๙. การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีทุจริตระหว่างประเทศ	- จัดให้มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีทุจริตระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index CPI) ของประเทศไทย”

เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือปรับปรุง การทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชน และต่างประเทศโดยมีกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่

กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ศึกษา และกำกับติดตาม การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตาม แต่ละแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ๑.๒ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศ (CPI) ๑.๓ เร่งรัด และกำกับ ติดตามการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศ (CPI) ๑.๔ การจัดการการรับรู้ (Perceptions)
๒. บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	๒.๑ วิเคราะห์และเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ยุทธศาสตร์ที่ ๕) เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศ ๒.๒ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๔. นโยบายรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

รัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินด้านต่างๆ รวม ๑๑ ด้านโดยด้านที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล คือนโยบายข้อที่ ๑๐ สรุปได้ดังนี้

นโยบายที่ ๑๐. นโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ดำเนินการจัดระบบอัตราค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรมยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศการรักษาบุคลากรของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการโดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้ในระยะแรกกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริหารสาธารณะได้รวดเร็วทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมายมิให้เจ้าหน้าที่หลักเลียงประวิงเวลาหรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริตหรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุนในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจการลงทุนและด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมืองและส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับโดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้านทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตทั้งในด้านวินัยและคดีรวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานรัฐและเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชนอีกทั้งจะทำการณศึกษาที่เคยเป็นปัญหา

เช่นการจัดซื้อจัดจ้างการร่วมทุนการใช้จ่ายเงินภาครัฐการปฏิบัติโดยมิชอบซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่างๆมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

๕. คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ประชาชน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและผลประโยชน์ของประเทศไทยโดยรวม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันการทุจริตประพฤติมิชอบ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ข้อ ๓ ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการแสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เร่งรัดผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ และรายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง

บทที่ ๓

ขั้นตอนคู่มือมาตรการการป้องกันการทุจริต

๑. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญการทำงานเชิงรุกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๒. หน่วยงานให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ๓. หน่วยงานมีระบบเสริมสร้างแรงจูงใจในการสนับสนุนการทำงาน ๔. บุคลากรมีความมุ่งมั่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่านิยมร่วมกัน มีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล	๑. การจัดสรรโครงสร้างอัตรากำลังในหน่วยงานยังไม่สอดคล้องกับนโยบายและภารกิจองค์กร/ขนาดพื้นที่รับผิดชอบ ๒. ทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน(อุปกรณ์งบประมาณ) ๓. ขาดมาตรฐานในการฝึกอบรม การพัฒนาบุคลากร/การฝึกอบรม ๔. ขาดการพัฒนาการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ(KM)
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. รัฐบาลมีนโยบายและทิศทางต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างชัดเจน ๒. มีภาคเครือข่ายภาครัฐและภาคประชาสังคมที่เอื้อต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๓. มีหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดลดการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กร	๑. ความจำกัดของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับภาระงาน ๒. มีอิทธิพลการเมือง มีระบบอุปถัมภ์เข้ามาแทรกแซงการทำงานทำให้เกิดการทำงานไม่มีประสิทธิภาพและอิทธิพลของท้องถิ่นและการเมืองที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ๓. ระเบียบกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงทำให้การปฏิบัติงานเอื้อต่อการทุจริตภาครัฐยิ่งขึ้น

๒. ข้อมูลวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	รายละเอียดความสูญเสีย/ผลกระทบที่เกิดขึ้น	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
๑. ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล	๑. เกิดปัญหาคอร์รัปชันในหน้าที่และภายในองค์กร	๑.๑ ไม่มีระบบควบคุมการทำงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบจากการปฏิบัติราชการที่ไม่ชัดเจน ๑.๒ เกิดความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักคุณธรรมทั้งในเรื่องการบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน	๔ %	๕ %	๒๐ %
๒. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๒. การไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓	๒.๑ การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไประเบียบๆ ๒.๒ บุคลากรภาครัฐผู้ปฏิบัติงานไม่มีความชำนาญ หรือมีความรู้ความเข้าใจแต่อาศัยช่องว่างของระเบียบกฎหมายโดยละเว้น หรืองดเว้นการปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	๔ %	๕ %	๒๐ %